

Jaarstukken 2025

Gemeenschappelijke regeling
Samenwerking de Liemers

Inhoud

Inhoud.....	2
Managementsamenvatting	3
<i>Beleidsindicatoren</i>	<i>5</i>
<i>Wet open overheid.....</i>	<i>5</i>
JAARREKENING	6
Balans en overzicht van baten en lasten	7
<i>Balans</i>	<i>7</i>
<i>Overzicht van baten en lasten</i>	<i>8</i>
<i>Wet normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).....</i>	<i>9</i>

Managementsamenvatting

De jaarstukken 2025 geven inzicht in de ontwikkelingen, behaalde doelen en financiële verantwoording.

Voor de RSD stond 2025 in het teken van interne stabiliteit, doorontwikkeling van de informatievoorziening zowel intern als richting gemeenten en de uitvoering van 'Focus op werk'.

Het jaar 2025 stond voor de RID in het teken van de implementatie van de onderwerpen uit de I&A visie, die in het voorjaar van 2024 door de Raden is bekrachtigd. Reeds in 2024 zijn de eerste stappen gezet met betrekking tot de formatie, teneinde de RID in 2025 een grotere slagkracht te verlenen voor de effectieve uitvoering van deze I&A visie. Verschillende onderdelen van deze I&A visie zijn afgerond, ofwel is de behoefte van de gemeenten in kaart gebracht.

Algemeen

Conform de Financiële verordening SDL zijn in 2025 twee tussenrapportages opgemaakt en vastgesteld. In deze tussenrapportages wordt met name financieel inzicht gegeven over de stand van zaken en de prognoses voor het kalenderjaar.

In deze jaarrekening leggen wij verantwoording af over de gerealiseerde doelen en de financiële verantwoording.

RID en Inkoop

Organisatie en I&A-visie

In 2025 is het fundament van de Liemerse I&A-visie verstevigd. Het functiehuis is nu op orde en vrijwel volledig ingevuld met vaste medewerkers. De succesvolle afbouw van externe inhuur zorgt voor meer rust en continuïteit binnen de organisatie. Op technisch vlak is het ICT-fundament versterkt door de voltooiing van het automatiseringsplan en de verdere uitrol van Microsoft 365.

Ontwikkeling van de visie

Hoewel de RID binnen de budgetten van de 'minimale variant' is gebleven, is tijdens het uitwerken van de gemeentelijke wensen rondom de I&A visie geconstateerd dat de huidige visie op onderdelen niet meer toereikend is. Het huidige ambitieniveau remt de gewenste snelheid. Daarom wordt in het voorjaar van 2026 de gezamenlijke I&A-visie van de gemeenten en de RID opnieuw tegen het licht gehouden om deze beter aan te laten sluiten op de actuele eisen.

Inkoop en Samenwerking

De gewijzigde rol van de gemeente Zevenaar is in 2025 volledig ingebed: Zevenaar bepaalt zelf haar specifieke inkoopbehoeften, terwijl de RID verantwoordelijk blijft voor Liemers-brede trajecten. De intensieve inzet op gezamenlijke aanbestedingen en inkoopadviezen door de RID is vertaald in de realisatiecijfers verderop in dit rapport.

RSD

In 2025 lag de focus van de RSD op het versterken van de uitstroom naar werk, het voorkomen van instroom in de bijstand en het verbeteren van de dienstverlening aan inwoners en gemeenten. Daarbij is gericht ingezet op een snellere toeleiding naar werk, betere samenwerking met partners en het vergroten van inzicht in resultaten en financiële ontwikkelingen.

Deze inzet heeft zichtbaar effect gehad. Het aantal bijstandsuitkeringen is in 2025 gedaald, terwijl landelijk juist een lichte stijging werd verwacht. Tegelijkertijd ligt het uitstroompercentage gedurende vrijwel het hele jaar boven het landelijke benchmarkgemiddelde en stroomt een relatief groot deel van de cliënten uit naar werk. Initiatieven zoals de inzet op 'Focus op werk' en de aanpak om instroom te voorkomen, onder andere via Direct Werk, dragen hier aantoonbaar aan bij.

Ook financieel laten de resultaten verbetering zien. Op totaalniveau zijn de BUIG-resultaten gunstiger dan in voorgaande jaren, hoewel verschillen tussen gemeenten blijven bestaan. Daarnaast is geïnvesteerd in betere sturingsinformatie, registratie en datagedreven werken, waardoor resultaten en bijsturingmogelijkheden beter zichtbaar worden.

De bestuurlijke opdracht 2024–2026, waarin de focus ligt op het benutten van arbeidspotentieel en duurzame participatie, is in 2025 grotendeels volgens afspraak uitgevoerd. Vrijwel alle afgesproken KPI's en doelstellingen zijn behaald. Ook wordt de kwaliteit van de dienstverlening positief gewaardeerd door inwoners. In het klanttevredenheidsonderzoek scoorde de RSD een 7,9, hoger dan de referentiegroep, waarbij op vrijwel alle deelonderwerpen beter dan gemiddeld wordt gescoord.

Alles bij elkaar laat 2025 zien dat de ingezette koers werkt: de RSD slaagt er beter in inwoners naar werk te begeleiden, instroom te beperken en tegelijkertijd de dienstverlening en organisatie verder te professionaliseren.

Programma's

Deze jaarstukken zijn in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening, en zijn ingedeeld in vier programma's:

Programma 1	Bestuur
Programma 2	RID
Programma 3	Inkoop
Programma 4	RSD

Beleidsindicatoren

taakveld	naam indicator	eenheid	bron	INDICATOREN Jaarstukken 2025		
				Werkelijk 2024	Begroting 2025	Werkelijk 2025
0. bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,20	1,3	1,44
0. bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,40	1,46	1,57
0. bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	eigen jaarstukken	178,37	186,34	185,86
0. bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	eigen jaarstukken	22%	8%	13%
0. bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten (SDL)	eigen jaarstukken	42%	44%	42%

Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) officieel ingegaan. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Zo krijgt iedereen meer inzicht in het handelen van de overheid.

Een belangrijk verschil met de Wob is dat de Woo naast informatieverstrekking op verzoek (passief) overheidsorganisaties ook verplicht zelf informatie gefaseerd openbaar te maken (actief).

Uitgangspunt hierbij is dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke informatie en dat alle overheidsinformatie in beginsel openbaar is. Alleen in uitzonderingsgevallen wordt hiervan afgeweken.

Binnen de SDL is de Juridisch beleidsadviseur aangewezen als contactfunctionaris voor externen.

De SDL publiceert reeds de meeste relevante informatie op de RSD website en specifieke informatie wordt conform de Wet elektronische publicaties via lokale regelgeving.[overheid.nl](https://www.regelgeving.overheid.nl) gepubliceerd.

Aangezien de uitvoering van de werkzaamheden gemandateerd zijn, worden verordeningen e.d. door de gemeenten zelf vastgesteld en gepubliceerd.

In 2025 zijn geen Woo verzoeken ingediend en afgehandeld.

JAARREKENING

Balans en overzicht van baten en lasten

Balans

Activa	2025	2024	Passiva	2025	2024
			Eigen vermogen		
			Bestemmingsreserve Tozo	75.070	100.070
			Totaal Eigen vermogen	75.070	100.070
			Voorzieningen	56.815	45.000
Vaste activa			Vaste schulden		
<i>Materiele vaste activa</i>			met een rentetypische looptijd van		
Investerings met economisch nut	1.446.258	1.705.968	één jaar of langer	1.513.174	1.917.183
Totaal vaste activa	1.446.258	1.705.968	Totaal vaste passiva	1.645.059	2.062.253
Vlottende activa			Vlottende passiva		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>			<i>Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</i>		
Uitzettingen SKB	3.080.041	342.085			
Vordering openbaar lichaam	1.598.317	4.656.086			
Overige vorderingen	503.850	464.984	Schuld openbaar lichaam	2.283.110	2.379.116
Liquide middelen	904.168	726.958	Overige schulden	321.750	379.751
<i>Overlopende activa</i>			<i>Overlopende passiva</i>		
Overige nog te ontv. Bedragen	715.718	1.449.391	Verplichtingen begrotingsjaar, betaald volgend begrotingsjaar	3.998.432	4.524.353
Totaal vlottende activa	6.802.093	7.639.504	Totaal vlottende passiva	6.603.292	7.283.220
Totaal	8.248.351	9.345.472	Totaal	8.248.351	9.345.472

Overzicht van baten en lasten

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Realisatie 2024	Begroting 2025 pr	Begroting 2025 nw	Realisatie 2025	Verschil 2025	I/S
Programma 1: Bestuur	33.892	51.900	52.300	45.677	-6.623	I
Programma 2: RID	7.308.959	7.932.209	7.511.870	7.424.245	-87.625	I/S
Programma 3: Inkoop	257.029	368.800	175.100	170.711	-4.389	I/S
Programma 4: RSD	8.023.217	8.251.700	8.721.300	8.679.488	-41.812	I
Eliminatie doorbelasting intern	-450.000	-430.000	-475.000	-455.000	20.000	I
Totaal lasten	15.173.096	16.174.609	15.985.570	15.865.121	-120.449	
Baten	Realisatie 2024	Begroting 2025 pr	Begroting 2025 nw	Realisatie 2025	Verschil 2025	I/S
Programma 1: Bestuur	33.892	51.900	52.300	45.677	-6.623	I
Programma 2: RID	7.308.959	7.932.209	7.511.870	7.424.245	-87.625	I/S
Programma 3: Inkoop	257.029	368.800	175.100	170.711	-4.389	I/S
Programma 4: RSD	7.991.217	8.226.700	8.696.300	8.654.488	-41.812	I
Eliminatie doorbelasting intern	-450.000	-430.000	-475.000	-455.000	20.000	I
Totaal Baten	15.141.096	16.149.609	15.960.570	15.840.121	-120.449	
Resultaat voor Bestemming	-32.000	-25.000	-25.000	-25.000	0	
Bestemmingsreserve Tozo	-32.000	25.000	-25.000	-25.000	0	
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	

Eliminatie doorbelasting intern betreffen de Lasten en Baten voor de RSD die als bate bij de RID worden verantwoord en als kosten bij de RSD. In de consolidatie worden deze geëlimineerd omdat ze op het SDL resultaat geen invloed hebben.

Consolidatie Exploitatiekosten

Lasten	Realisatie 2024	Begroting 2025 prim.	Begroting 2025 nw	Realisatie 2025	Verschil 2025	I/S
Bestuurskosten	33.892	51.900	52.300	45.677	-6.623	I
Personele kosten	11.420.113	11.636.370	11.883.270	11.852.956	-30.314	I/S
Huisvestingskosten	545.065	528.200	525.300	544.968	19.668	I/S
Automatiseringskosten	389.000	417.400	430.300	425.191	-5.109	I
Onderhoud applicaties	1.754.894	2.040.039	2.000.000	2.130.157	130.157	I/S
Facilitaire zaken	128.999	124.700	145.000	144.245	-755	I
Advies en Controle	25.044	59.600	50.000	64.590	14.590	I
Ondersteunende dienst	215.435	246.800	236.200	182.540	-53.661	I/S
Overige kosten	11.931	22.700	10.000	1.416	-8.584	I/S
Kapitaallasten	648.723	1.046.900	653.200	473.382	-179.818	S
Totaal lasten	15.173.096	16.174.609	15.985.570	15.865.121	-120.449	
Baten	Realisatie 2024	Begroting 2025 prim.	Begroting 2025 nw	Realisatie 2025	Verschil 2025	I/S
Bijdrage Gemeente Duiven	3.959.290	4.255.160	4.213.512	4.163.303	-50.209	I/S
Bijdrage Gemeente Westervoort	2.600.528	2.745.760	2.746.497	2.761.584	15.087	I/S
Bijdrage Gemeente Zevenaar	7.360.137	7.983.689	7.727.661	7.674.180	-53.482	I/S
Bijdrage dienstverlening Zevenaar		-	50.000	30.454	-19.546	I/S
Bijdrage WSP MGR		165.000	215.000	225.600	10.600	S
Overige bijdragen	1.221.141	1.000.000	1.007.900	985.000	-22.900	I
Totaal Baten	15.141.096	16.149.609	15.960.570	15.840.121	-120.449	
Resultaat voor Bestemming	-32.000	-25.000	-25.000	-25.000	0	
Bestemmingsreserve Tozo	-32.000	-25.000	-25.000	-25.000	0	
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0	

Wet normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet verlaging Bezoldigingsmaximum WNT (hierna WNT-2) in werking getreden. De WNT is van toepassing op gemeenten volgens art. 1.2 WNT. En bij of krachtens publiekrecht ingestelde rechtspersonen vallen onder de werkingssfeer van de WNT, zoals GR Samenwerking de Liemers.

De maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris in dienstverband niet meer bedragen dan
€ 246.000 per jaar (algemene maximum 2025).

De WNT definieert het begrip topfunctionaris voor instellingen in de (semi)publieke sector als:

- De leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen;
- De hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan;
- Degene of degenen belast met de dagelijkse leiding.

De leden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van GR Samenwerking de Liemers ontvangen geen bezoldiging en geen onkostenvergoeding van GR Samenwerking de Liemers.

Conform de beleidsregels toepassing WNT hebben wij in onderstaande tabel voor alle topfunctionarissen de voorgeschreven informatie opgenomen. Voor niet-topfunctionarissen is er geen informatie opgenomen omdat geen enkele medewerker boven de norm uitkomt. De in de tabel genoemde bestuursleden zijn onbezoldigd bij de GR Samenwerking de Liemers.

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	W. Hekkers
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 – 30/11
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.203
Beloningen betaalbaar op termijn	17.583
<i>Subtotaal</i>	<i>136.786</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	225.107
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	136.896

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2024	
bedragen x € 1	W. Hekkers
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.691
Beloningen betaalbaar op termijn	19.199
<i>Subtotaal</i>	<i>132.890</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
Bezoldiging	132.890

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	T. Pijnappel
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/07 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	56.888
Beloningen betaalbaar op termijn	9.496
<i>Subtotaal</i>	<i>66.384</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	124.011
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	66.384
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2025				
bedragen x € 1		W. van der Linden		
Funcctiegegevens	Algemeen Directeur a.i.			
Kalenderjaar	2024	2025		
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	07/11 – 31/12	01/01 – 31/07		
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2	7		
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	240	656		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221	€ 235		
Maxima op basis van de normbedragen per maand	61.600	205.500		
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	267.100			
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Bezoldiging in de betreffende periode	30.000	82.000		
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	112.000			
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.			
Bezoldiging	112.000			
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.			
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.			

Gegevens 2025

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	PERIODE
A.J. van Hout	Bestuurslid AB/DB (W)	01-01 – 31-12
L.J.E.M. van Riswijk	Bestuurslid AB/DB (Z)	01-01 – 31-12
H.B. Hieltjes	Bestuurslid AB/DB (D)	01-01 – 31-12
L. Kaper	Bestuurslid AB (W)	01-01 – 31-12
J. Derksen	Bestuurslid AB (W)	01-01 – 31-12
P. Pennekamp	Bestuurslid AB (W)	01-01 – 31-12
A. van Orden	Bestuurslid AB (Z)	01-01 – 31-12
A. Boone	Bestuurslid AB (Z)	01-01 – 31-12
S. Bijl	Bestuurslid AB (Z)	01-01 – 31-12
B. Kagei	Bestuurslid AB (Z)	01-01 – 31-12
M. Overduin	Bestuurslid AB (D)	01-01 – 31-12
T. Albers	Bestuurslid AB (Z)	01-01 – 31-12
J. Zwager-Komen	Bestuurslid AB (D)	01-01 – 31-12
G. Schrijner	Bestuurslid AB (D)	01-01 – 31-12

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers op 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV, de begroting en de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 19 november 2024 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2025;
2. de balans per 31 december 2025;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2025;
5. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook vallen:

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de controleverordening, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 4 november 2025;
- het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers zoals vereist in

- de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO);
- andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden – rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties in de rechtmatigheidsverantwoording, op pagina 51 in de jaarrekening, Het Dagelijks Bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 438.000 ligt boven de door het Algemeen Bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 317.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie zijn de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij aan het Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 12.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het Dagelijks Bestuur inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het Dagelijks Bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het Algemeen Bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Aangezien de opbrengsten vooral bestaan uit de bijdragen van deelnemende gemeenten, onderkennen we geen frauderisico in de opbrengstverantwoording.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de directeur en de voorzitter van het dagelijks bestuur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico

Het risico dat het management of het Dagelijks Bestuur maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Controlewerkzaamheden en observaties

Het Dagelijks Bestuur en het management bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Wij hebben specifiek aandacht besteed aan de effectiviteit van de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. We hebben een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving.

Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het Dagelijks Bestuur of het management.

Het risico dat schattingsposten onterecht door het management of het Dagelijks Bestuur beïnvloed worden

Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op het opstellen van schattingen zoals voorzieningen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het maken van schattingen.

Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Het risico dat betaalbatches ongeautoriseerd worden aangepast en naar verkeerde bankrekeningnummers wordt betaald

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties.

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Het risico op corruptie door ambtenaren, bestuurders en/of toezichthouders

We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van integriteitsschendingen.

We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest. Voor 1 aanbesteding hebben we beoordeeld hoe het proces van gunnen van een opdracht verloopt.

We hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het Algemeen Bestuur heeft in de regeling van de organisatie vastgelegd (artikel 21a) dat bij het dekken van kosten of tegenvallende bedrijfsresultaten door deelnemende gemeenten een extra bijdrage betaald dient te worden. Daarmee worden de financiële risico's afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur heeft de jaarrekening opgesteld waarbij inzicht is gegeven is de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te kunnen vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder. Onze controlewerkzaamheden om het inzicht dat het Dagelijks Bestuur geeft te evalueren en de beoordeling van de gehanteerde veronderstellingen omvatten onder andere:

- Kennisnemen van de toelichting op de financiële positie zoals deze is beschreven in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Kennisnemen van de beoordeling van de Provincie over de financiële positie inzake de begroting 2025 en evalueren of de daarbij behorende opmerkingen voldoende zijn toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen;
- Evalueren van het proces van risicoanalyse en de gehanteerde veronderstellingen die het Dagelijks Bestuur heeft gehanteerd bij de totstandkoming van de informatie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen;
- Evalueren of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen;
- Inwinnen van inlichtingen bij het Dagelijks Bestuur over zijn kennis van risico's na de periode van de door het Dagelijks Bestuur verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt dat het door het Dagelijks Bestuur gegeven inzicht aanvaardbaar is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het BBV, de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 19 november 2025 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met:

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de controleverordening, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 4 november 2025;
- het Controleprotocol WNT 2025;
- ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeenschappelijke regeling als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 16 juni 2026

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

w.g. De heer R.H. Gosselink-Wolbrink RA

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

66

Lid van: **stolwijk kennisnetwerk**

Terborgseweg 25b
7001 GM Doetinchem

Mercurion 3
6903 PX Zevenaar

Keulenstraat 12
7418 ET Deventer

Nieuweweg 273
6603 BN Wijchen

Postbus 595
7000 AN Doetinchem

kvk 09197964
btw NL0075.20.992.B.01
iban NL10ABNA0446421928
iban NL31RABO0105152153

Notulen AB SDL

Datum	Maandag 6 juli
Tijd	15.30-16.30 uur
Locatie	Jan Schoonhoven, Gemeentehuis Zevenaar
Aanwezig	De heer Lucien van Riswijk (voorzitter), de colleges van B&W van de gemeenten, de heer Taco Pijnappel (algemeen directeur SDL/directeur RSD), de heer Patrick Marelis (adjunct-directeur SDL/directeur RID), de heer Marco Sluiter (concerncontroller SDL)
Notuliste	Shannon Witjes

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet allen van harte welkom.

2. Besluitenlijst AB 4 november 2025

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Zienswijzen gemeenten

Er zijn geen opmerkingen over de zienswijzen. De reactie SDL is akkoord.

4. Definitieve jaarstukken SDL 2025

Er is door het DB van de gemeenten geen gebruik gemaakt van het aanbod om door de accountant een toelichting te geven op deze stukken. Het AB is hiermee akkoord.

De jaarstukken worden ongewijzigd vastgesteld.

5. Meerjarenbegroting SDL 2027-2030

Het AB heeft kennis genomen van de zienswijzen van de gemeenteraden. In de richting van de raden meldt het AB dat wij de benchmark hebben afgerond en deze stellen wij ter beschikking aan hen. Wij melden daarbij dat wij de komende tijd zullen benutten om na te denken over hoe we de komende 2 jaar de resultaten kosten versus baten monitoren.

De 3 colleges informeren de raad vóór 1 november nadat de portefeuillehouders hier naar gekeken hebben.

Er wordt ingestemd met de meerjarenbegroting.

6. Eerste tussenrapportage

De eerste tussenrapportage wordt ongewijzigd vastgesteld.

7. Treasury statuut

Deze wordt ongewijzigd vastgesteld.

8. Rondvraag

Uit een recent uitgevoerde pentest (rekenkamer Zevenaar) is een aantal dingen blootgelegd. Dit leek in eerste instantie erg kwalijk, maar dat viel later mee. Er is geen reden tot paniek, maar er zijn wel een aantal dingen die duidelijk verbeterd moet worden. De heer Boone wil hierover geïnformeerd worden wat we moeten doen om dit te verbeteren en wil de raad hierover informeren met het juiste verhaal.

De voorzitter dankt allen voor zijn/haar inbreng en sluit de vergadering om 16.30 uur.